

RODOLJUB.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca ter stane za vsê leto 80 kr., za pol leta 50 kr. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 8 kr. če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15 kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

„Jaz sem cesarja služil.“

Tê besede se dostikrat slišijo iz ust naših kmetiskih fantov in tudi iz ust naših kmetiskih mož. S temi besedami hočejo reči, da so kot vojaki nekaj posebnega, od drugih ljudi se odlikujočega bili. Dosti ponosa tiči v tem. Pri vojaštvu se ta ponos fantom še prav zabija in se predstavlja vojaški stan kakor prvi, brez katerega sploh ni mogoče živeti na zemlji. Fantje z malo izomiko v domači hiši ali šoli si radi tak nauk zapomnijo in ta nauk jih spremlja dalje v življenji. Ne bomo o tem pisali, kaj je vojaški stan bil in kaj je danes. Prej 12 in zdaj 3 leta pravega službovanja. Prej najboljši fantje izmej revnih ljudi, zdaj vse, kar ni ravno pohabljenost ali jetično. Ali vsekako je vojaštvo le draga stvar za one, ki morejo davke plačevati; za delo, kateremu se vzamejo najtrdnjše mlade moči in za one, ki morajo služiti, so le bolj grenki, ko prijazni spomini. Za kmečkoga fanta, pravijo, je vojaštvo nekaj one šole, ki ga iz divjaka k pameti pripravi, ga nekaj na dolžnosti vadi ter na red. Mogoče, ali to je gotovo, da kmečkemu fantu ne stori dobro v poznejšem življenju oni ponos, da je bil vojak. Vsa dresura, ki jo fant pri vojakih dobi, ga ne opili dosti. Ali njegov vojaški ponos mu je dostikrat škodljiv. K divjosti, ki mu je včasih pijanost dá, pride potem še to, da si misli, da sme, ker je vojak bil, biti še divjejši. To večkrat pokaže, največkrat pa v tepežih. Komandirajo v takih tepežih po vojaško, zasledujejo se fantje po vojaško in ubijejo koga prav na komando. Vojaški ponos mu ne da pametno presoditi v kakem takem nastopu, da ni treba mrtveca, če že tepež biti mora. Kamenje in krepela mečejo mej mirno pri večerji sedeče ljudi z besedami: pri moji duši, fantje smo, pri vojakih smo bili.

Gotovo nečem našega naroda grditi, ali morebiti resnica kaj pomaga. Pri nas so celo vaši, o katerih se lahko reče, da nobeden možki ne umre, kateri ne bi imel kakega znamenja na sebi, ki ga je bil dobil v fantovskih pretepih. Če bodo čez 100 let taka pokopališča prekopavali, se bodo čudili, koliko človeških črepinj najti z raznimi utiski. Seveda je navadno tudi kaka lepa Micka vmes in te Micke delajo dosti divjosti. So in bodo. Ali manj surovo, manj krvavo bi se tako vojskovanje odpletavalo, ko bi oni nesrečni ponos, da je ta ali oni puško nosil, ne kuril fantovske krvi. Kazenske obravnave pred našimi sodišči ta ponos osvetlujejo s težkimi ječami od 6 mesecev do 4 let.

Pa že oženjeni mladi možje, bivši vojaki, dostikrat pridejo v nasprotje s kazenskimi zakonom zaradi tega vojaškega

ponosa. Nastopajo pred sodišči vzorno, češ, jaz sem cesarja služil in ti škric mi ne boš zapovedoval, ali kaj dopovedoval. — Veliko disciplinarnih, malih kazni po 24—48 ur to pripravi. Ali ta ošabnost vodi tudi do hujšega. Tak človek se ne da odpeljati v zapor, razbija, zabavlja in potem dobi pred krvavo sodnijo toliko, da ima za več časa dosti.

Torej fantje, mlajši možje, ki ta list čitate, glejte v vsem vašem življenju doma na kmetiji na mirno, resnobno stran gospodarstva in skusite si oni ponos dobiti, ki ga ima dober delavec, ki vsaki dan kaj prida dela skonča; tekmuje v tem, kdo bo kmetiji starišev več koristil! Ječe vam ne dajejo trdnega zdravja in ječe vas ne vodijo do boljše izgoje in škoda je za čas lepe mladosti, ki ga v ječah izgubavljate, delo na domu pa najboljše moči pogreša.

Muc! muc! muc!

(Iz spominov Jurija Švigača.)

V svoji mladoletni dobi obesil sem šolo na klin ter kot vajenec ustopil pri trgovcu s špecerijskim blagom. Moj gospodar imel je prodajalnico na Starem trgu in bil je velik veseljak. Hodil je na lov, uganjal vsakeršni sport, mej drugim kupil je tudi »in optima forma« za 300 gld. neko gledališko igralko. Poslednja mu je gospodinjala in njeno gospodinjstvo bilo je uzrok, da sedaj pripovedujem zanimivo dogodbo iz svojega življenja.

Gospodar je bil malokdaj doma, gledališka igralka pa je bila velika prijateljica mačkam. Imela jih je petero. To število bi mene in tovariša mojega ne bilo spravilo iz ravnotežja, a način, kako je z mačkami ravnala, vzbudil je najino zavist in skrajno jezo.

Le pomislite! Vsako jutro spekla je mačkam zrezek, klobasice ali pa bržole, midva vajenca pa sva redno dobivala le kislo zelje ali pa krompir. Kakó kaj takega boli, to umeje le človek, ki je že kdaj bil vajenec in ve, koliko mlad želodec potrebuje.

Slabo zabeljeno zelje in poparjeni krompir netila sta dan za dnevom v najinih prsih krvoločno maščevanje. Ni nama hotelo v glavo, zakaj bi se mačke mastile z mastnimi grižljeji, midva pa, ki sva ves dan pridno delala, morala se zadovoljevati z zeljem in krompirjem. Liki vijak zavrtala se nama je misel v glavo, da treba na vsak način požrešne mačke odpraviti. Vprašanje je bilo le, kako?

A tudi na to vprašanje našel se je odgovor. V našo prodajalnico zahajal je »baraba«, ki je posebno rad pil brinjevce,

a mnogokrat ni imel, s čim bi ga plačal. Moj gospodar mi je tudi že bil naročil, da mu več ne smem dajati na upanje. Ko mu to žalostno vest naznanim, je moj baraba zeló osupel, jaz pa sem hitro pogodil vso resnobo položaja. Dejal sem mu: »Prijatelj, pogledajte to steklenico brinjevca! Vsa bode vaša, ako mi poveste, kako se mačke iz hiše odpravijo.«

»Baraba« cmaknil je parkrat, kakor da bi bil že polovico brinjevca zaužil, potem pa je modro nagubančil čelo, rekoč:

»Nič ložje nego to. Zavežite vse mačke v vrečo, potem pa jih nabijajte s »štaberli« tako dolgo, da bode vreča mokra. Pri tem tepežkanji pa treba neprestano klicati: Muc! muc! muc!«

Dal sem barabi na račun dve čašici brinjevca, potem pa takoj ravnal po njegovem svetu. Mačke sva kmalu privabila, zbasala v veliko vrečo, katero sva dobro zavezala, potem pa se je pričela navetovana procedura.

Moj tovariš in jaz vzela sva v roke vsak jeden »štaberl« in začela neusmiljeno udrihati po vreči oziroma po mačkah, ki so bile v njej. Jaz pa sem v jedno mér klical: »Muc! muc! muc!«

Bil vam je to grozen prizor! Mačke v vreči so se premetavale, mijavkale in na razne načine izražale globoko svojo nevoljo na tem nenavadnem in krutem ravnanju. A midva sva imela le zrezke, klobasice in bržole pred očmi, spominjala se ukusnega zelja in krompirja, postala sva nemilosrdna in vihtela svoje štaberle, dokler ni bila vreča mokra.

Ko sva pa to konstatovala, odvezala sva vrečo. Tu bi morali gledati, kako so mačke uporabile svojo prostost. Bliskoma šinile so iz vreče in skozi okna na Grad. Nikjer ni bilo nobene več.

Jedva sva se malo oddahnila, pride gledališka igralka domov ter kmalu potem prinese par ukusno pečenih klobasic in nekoliko krompirja na mizo. Klobasice seveda so bile namenjene mačkam, krompir pa nama. Gleda okolu iskajoč maček, a ko nobene ne vidi, hitro vpraša: »Kje so pa mačke danes?«

— »Ne morejo biti daleč, saj so bile baš sedaj tu!« odvrnil sem jaz.

Gledališka igralka gre na to po hodniku proti Gradu vedno klicajoč: »Muc! muc! muc!« In res začele so se mačke vračati.

Da bi vsak sum odvrnil od sebe, začel sem klicati tudi jaz: »Muc! muc! muc!« A jedva so mačke zaslišale moj glas in usodni moj: »Muc! muc! muc!« pobegnile so zopet nazaj, kakor da bi jih bil s trpentinom poškopil. Tisti dan jih ni bilo več in moj tovariš in jaz sva se prav dobro pogostila s klobasicami, dočim so mačke

pozneje slastno jele krompir, kar sva jim ga bila pustila.

Še čez mesec dni bil je utis prebita položaja v vreči tako silen, da so mačke na moj klic: »Muc! muc! muc!« zavihale repe in kar skokoma bežale na Grad.

Dogodek ta se ne strinja sicer z načeli o trpinčenji živalij, a kdor bi bil na mojem mestu in preživel vse, kar sem jaz kot trgovinski vajenec, bi tudi drugače ne ravnal. Bil je boj za obstanek, žal, da je bil boj mej mačkami in menoj. Darvinova teorija pa je tudi v tem slučaju prodrila, kajti kdor je močnejši in premetenejši, ta zmagaja.

Politični pregled.

Papež Leon XIII. je nevarno bolan. Te dni so mu na nogi izrezali veliko otekline. Bati se je, da umrje.

Trentinsko vprašanje. Poslanci tirolskih Italijanov ali Trentincev nočejo vstopiti v deželni zbor tirolski, ker so v njem vsled manjšega števila obsojeni v manjšino. Njih položaj je v tem oziru enak položaju štajarskih Slovencev. Trentinci zahtevajo za-se posebni deželni zbor v Tridentu in samoupravo za italijanski del Tirolske. Toda vlada se ni hotela ozirati na njih zahteve in sicer iz državopolitičnih razlogov. Znano je, da se Italijani radi ozirajo v italijansko kraljestvo in želijo od tam odrešenja. Zato bi bilo nevarno, jim dati vso moč v roke ter jih pustiti brez nadzorstva. Sedaj ponujajo nemški tirolski konservativci Italijanom spravo ter jih vabijo v deželni zbor. Privoliti hočejo, da se v deželnem zboru tirolskem zasnujeta narodna oddelka, katerima bi bilo zagotovljeno razmerno zastopstvo v vseh deželnih zavodih in ustanovah. Bliža se torej čas, da bo trentinsko vprašanje rešeno na korist Italijanom. Ali bo tudi štajarsko, korško in primorsko vprašanje rešeno za nas Slovence ugodno? Sedaj je čas, da naši poslanci storijo vse potrebne korake.

Mir na Ogerskem. Szell že sedi na ministerskem stolu, raz katerega se mu je moral umakniti baron Banffy. Novemu ministerskemu predsedniku še se doslej smeji sreča iz celega srca. Vse mu gre poljki. Opozicija se mu je udala ter ne bo več motila državnozbornskega posvetovanja, poslanci, ki so prej izstopili iz liberalne stranke, so se zopet vrnili v njeno naročje, narodna stranka pa ne bo opustila samo obstrukcijo, ampak tudi opozicijo ter se združila z liberalno stranko. Državni voz pride torej zopet v tir. A pri nas?

Dogodki na Francoskem. Ob pokopu pokojnega predsednika Feliksa Faurea so nastali v Parizu nemiri. Posebno veliko se govori sedaj o usodi, ki je zadela poslanca Derouleda. Ko so se vojaki generala Rogeta vračali s pokopališča, pridružila se jim je cela množica ljudi ter jih pozdravljala s klici: Živelo vojaštvo! Tudi poslanec Deroulede je bil med spremljevalci. Njemu jedinemu posrečilo se je celo priti v dvorišče vojašnice, kjer je prigovarjal generalu Rogetu, naj gre s svojim vojaštvom na ulice, da se napravi revolucija. A general poslanca ni poslušal, ampak ga dal zapreti. Sedaj se vršijo preiskave, ali nima morda Deroulede zaveznikov v svoji nakani, prevreči republiko.

Domače in razne novice.

Shod kranjskih trgovcev in obrtnikov, kateremu je namen, organizovati trgovski in obrtni stan proti klerikalnim konsumnim društvom, se bo vršil 6. aprila 1899. l. v Ljubljani.

Ljubljansko gasilno društvo. V nedeljo dne 19. febr. vršil se je izvanredni občni zbor gasilnega društva na starem strelišču. Mestno občino je zastopal gosp. župan Hribar. Izročila in pripela sta se zaslužna križca gg. Ahčinu in Šantelnu, ki sta bila odlikovana povodom cesarske jubilejne slavnosti. Invalidna jubilejska ustanova sprejela se je soglasno; g. Winkler posestnik, kateri je daroval društvu 500 gld., imenoval se je častnim članom. Živahno je bilo pri zadnji točki, ali naj se upelje slovensko velevanje, ali pa naj se nadalje nemškutari. Kakor je znano, ni potrdil obč. svet sklepov zadnjega občnega zbora, marveč naročil načelništvu, naj skliče izvanredni občni zbor, ter nasvetoval, naj se upelje slovensko poveljevanje. Terizovalo se je do skrajnosti. Prebrali so se tudi pismeni dogovori načelništva z mestnim županom, vzlasti iz zadnjega je bilo razvidno, da zahteva župan, da se vsaj do 1. junija 1900 vpelje slovensko poveljevanje, član g. Trtnik stavi predlog, naj se tako upelje, katerega g. Franc Kovač podpira. Vse rotnje in pestenje gosp. Doberleta, češ, na denar, družino in svoje zdravje nisem gledal, a me nočete poslušati, ni pomagalo, tudi grožnja, da odstopi, — kar pa ni, in ne bode storil, — ni vlekla. Moštvo stalo je trdno in uvidevši, da se je velika večina odločila, da se slovensko poveljevanje takoj vpelje, pozdravilo je izid z živio klici, edino nemškutarji in že davnej z njimi zvezani soc. demokratje obseleli so na svojih prostorih, žalostno mrmraši med seboj, češ, zadnja nemškutarska trdnjava je padla. Moštvu gasilnega društva pa kličemo: Le tako krepko naprej, varujte svoje narodne pravice in hitite vsakomur, ako potreba »na pomoč.«

Premembe vojaških določeb. Ministerstvo za dež. brambo je premenilo nekatere bistvene vojaške določbe. Tako se bode na »družinske razmere« le tedaj oziralo, ako je n. pr. od dveh bratov jeden nesposoben za delo in zaslužek ali če je gotovo, da je drugi brat dobil nizko številko in gotovo pride k naboru. — Jednoletni prostovoljci na svoje stroške bodo morali na leto plačevati za orožje 18 kron, za hrano 240 kron, za obleko 90 kron, za izposojenega konja in vzdrževanje 480 kron, za konjsko opravo 24 kron. Pogoji za jednoletne prostovoljce veljajo v prihodnje tudi za medicinece, farmacevte in veterinarje.

Dolenjska železnica vozi, kakor znano, uprav po polževo. Posebno neprijetni pa so nenavadno dolgi zamudki v Zatičini, Trebnjem in Mirni peči. Skratka: Vožnja od Ljubljane pa do Novega mesta traja celo večnost. V kratkem pa odpravijo glavno oviro. Z dnem 15. t. m. bode od Grosuplja pa do Novega mesta vozil osebni vlak. To bode mogoče, ker bodo nekaj težkih tovornih strojev nadomestili z lažjimi za osebne vlake.

Grof Rechberg. † Minolo soboto je umrl na svojem posestvu Kettenhofu pri Schwechatu 93 let stari grof Bernhard Rechberg, ki je ministroval v Avstriji v najbolj zmedenih razmerah v

dobi od 1859 do 1864. Rojen je bil leta 1806. v Regenu ter je že leta 1828 kot poslaniški atašej vstopil v avstrijsko državno službo. V letu 1855 je bil imenovan avstrijskim zveznim predsedstvenim poslanikom in tedaj je prišel v ožjo dotiko s Bismarckom, s katerim sta se s početka precej dobro razumela, pozneje pa je bil grof Rechberg Bismarckov največji nasprotnik. Početkom italijanske vojne v l. 1859. je bil imenovan Rechberg kot naslednik barona Buola zunanjim ministrom, kateri portfelj si je obdržal do 27. oktobra 1864. Tedaj mu je cesar podelil red zlatega runa. Od tega časa nadalje se je mož popolnoma odtegnil javnosti, le kake dva- ali trikrat je prišel v gosposko zbornico in delegacije, kjer je poskušal opravičiti politiko. Pri neki taki priliki mu je vojni minister baron Kuhn očital, da je Avstrija v letih 1860—1866 le vsled njegove polilike toliko izdala za vojne namene. V javnosti je grof Rechberg ostal v spominu le še kot nasprotnik kneza Bismarcka.

Dopolnilna volitev v deželni zbor Istrski za mesta Pazin, Labinj in Plomin na mesto umrlega dr. Constantinija bode dne 15. t. m. 1899. l. Glavno volišče je v Pazinu.

Dijaški dom v Celju. G. dr. Josip Serbec, odvetnik v Celju, je daroval dne 20. m. m., ko je prosljavljal s svojimi prijatelji v celski čitalnici svoje odlikovanje po presvetlem cesarju, 500 gld. celjski dijaški kuhinji kot prvi dar za zgradbo slovenskega dijaškega doma.

Zaveden okraj na Štajerskem je posebno kozijanski. Okraj obseza 27 občin, in od teh je 23 prošlo za slovensko vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani. Slava jim!

Hrvatska zmaga. V občini Veprinac pri Opatiji, ki je bila doslej v nasprotniških rokah, so sedaj pri novih občinskih volitvah I. razreda, zmagali Hrvatje, kar je za narodno stvar v Istri velicega pomena.

Vipavska železnica. Kakor smo svoj čas poročali, vršil se je od 19. do 21. januarja pregled načrtane proge od 20 km dalje do Ajdovščine čez Cesto. Prvotni načrt je bil do Ustja, toda zadnja komisija je progo določila čez Cesto v Ajdovščino. Proti tej proggi so vložile vse občine vipavskega okraja na Kranjskem ugovor s prošnjo, naj se železnica gradi mimo Ustja in dalje po vipavski dolini do Razdrtega. Kakor pa se nam poroča od poučene strani, so se merodajni krogi odločili za Ajdovščino, od koder bi se pozneje speljala po obronku nad Vrhopljem in Vipavo do Razdrtega. Na dotični ugovor, oziroma prošnjo vipavskih občin odgovarjajo v železniškem ministerstvu, da bi bilo skoro nemogoče železnico izpeljati iz vipavske doline gori na Razdrto. In ko bi se to storilo, moralo bi se izpeljati mnogo serpentin ali ovinkov, vsled česar bi bila gradnja za nekaj milijonov dražja. Gotovo pa je, da se pozneje železnica zgradi do Razdrtega in odtod do primerne postaje ob južni železnici. Kakor čujemo, bodo vipavske občine storile še nadaljne korake v tej zadevi.

Poštni promet v Bohinju. Na prošnjo »Slov. plan. društva« in bohinskih občin je trgovsko ministerstvo ustanovilo poštni urad v Starih Fužinah in postavilo nabiralnik za pisma v Srednji vasi.

Tomasove žlindre ima kmetijska družba še 1 vagon, katera pa sedaj stoj

100 kg 2 gld. 80 kr. Dalje ima družba v zalogi kajnit, kostni superfosfat, čilski soliter, žveplenokislikali, roženo moko itd. Pri tej priliki omenjamo, da je cena Tomasovi žlindri poskočila, kajti za jesenska naročila stoji 18% blago v Ljubljano postavljeno 3 gld. 15 kr., kar je odločno predrago, in zato družba ni mogla in ni smela skleniti kupne pogodbe po tej ceni. Gg. udje naj bodo prepričani, da bomo do jeseni vže pravo ukrenili. Končno opozarjamo, da za slučaj, ko bi kdo sedaj spomladi ponujal Tomasovo žlindro, je ta le 16%, ker je taka le v skladišču na Reki na razpolaganje, in ta je pri 100 kg 30 kr. manj vredna, kakor naša 18%, katero za sedaj oddajamo po 2 gld. 80 kr.

Narodna mlačnost. Krajni šolski svet v Hočah na Štajerskem je na predlog nekega Andreja Pfeiferja sklenil v svoji seji, dne 16. februvarja, naj se na ondotni šoli v tretjem razredu upelje nemški poučni jezik, in tudi v prvih dveh razredih naj se otroci že z nemščino mučijo.

Novo gasilno društvo snujejo v Semiču v Beli krajini.

Nov slovenski časopis. V Clevelandu v državi Ohio je začel izhajati nov slovenski list »Narodna Beseda«. S tem imajo ameriški Slovenci tri slovenske časopise na razpolaganje. Izdajatelj in urednik lista je notar g. Anton Klinc v Clevelandu.

Napaden orožnik. Na zadnji semenj v Radečah prišel je tudi Ant. Renko iz Leskovca, da bi se malo pretepal. Poskušal je uprizoriti pretep, a še predno se mu je to posrečilo, ga je prijel za vrat orožnik in ga odpeljal v zapor. Na potu je aretovančev brat Fran Renko napadel orožnika. Slednji se je moral braniti s sabljo in je napadalca tudi lahko ranil, a dveh divjakov ni mogel ukrotiti. Brata Renko sta srečno odnesla pete, in jih dosedaj še ni bilo možno ujeti.

Nesreča. Iz Križev pri Tržiču se nam piše: Dne 20. februvarja zvečer se je v Žiganji vasi 14letna deklica Alojzija Cop vsedla h kotlu v veži, da bi pazila na ogenj. Vzela je seboj tudi poučno knjigo, da bi za kratek čas brala. Ker je sedela preblizu pečnice — mogoče tudi, da je ogorek odletel — se obleka na njej vname, da prav s plamenom gori. Na njeno vpitje prihitijo stariši na pomoč in sicer z velikim trudom pogasijo ogenj — pri katerem delu se je mati na desni roki opekla — a vender je deklica, do pasu vsa opečena, dne 22. februvarja proti večeru umrla.

Cofišče pri Kranju — Krajnčanom jako priljubljeno izletišče, je minoli teden pogorelo.

Izseljenci v Ameriko. Ameriški »Glas Naroda« poroča, da je pred kakimi petimi tedni 42 Kranjcev prišlo v Ameriko, 17 pa se jih je vrnilo v domovino. Mej temi je bil neki Grahek, katerega pa je vlak povozil.

Človeško okostje so našli 13. m. m. na neki njivi pri Klečah v dolski občini. Kostni so ležale meter globoko pod zemljo. Ljudje sodijo, da je nekdo pred 40 ali 50 leti človeka ubil, in ga ondi zakopal. Kostni so prenesli v dolsko mrtvašnico.

Žganje ga je ubilo. Kajžar Lovro Miš v Krtini je spil v enem dušku $\frac{1}{8}$ žganja, kar je prouzročilo smrt, ne da bi se preje zavedel. Kupil ga mu je posestniški sin Fr. Brinovec.

44 let v blaznici je bil pekovski pomočnik Janez Bernot. Dne 19. m. m. je umrl po dolgem hiranju v blaznici-hiralnici pri sv. Jožefu v Ljubljani. Bil je v vseh zavodih, katere je morala dežela ustanovljati tekom let. Potrosila je dežela zanj za 15.984 dni, katere je preživel v blaznici, blizu 10.000 gld.

Garibaldijeva himna je v avstrijskem Trstu postala že skoraj domača. Zlasti je radi krožijo predpustne šeme. Nekaj takih šem so spravili pod ključ.

Streljanje proti toči. Ker se je streljanje ob bližajočih se nevihtah minolo leto v metliški in draški občini obneslo, hočejo letos, kakor se poroča iz Črnomlja, v metliškem sodnem okraju ustanoviti 12 novih takih strelišč.

Iz Preserja se nam poroča, da so tam na prvo postno nedeljo na prostem vjeli eden meter dolgega gada (modrasa). Redka prikazen za ta čas.

Davki pred 200 leti. Upravitelji državnih financ so bili že od nekaj jako iznajdljivi glede nalaganja novih davkov; zlasti so se v starih časih radi ozirali na modo, razkošnost in druga nepotrebna vživanja. Za časa Friderika I. je moral na Pruskem vsakdo plačati jeden srebrnjak na leto, kdor je nosil na svoji opravi drago kamenje, zlato ali srebro. Kdor se je vozil v vozu po tlakovani cesti, je moral plačati tri srebrnike na leto. Kdor je hotel piti doma kavo, čaj ali čokolado, je moral imeti dovoljenje od gosposke, ki ga je pa zopet drago veljalo, namreč dva tolarja na leto. Celu device niso bile od 20 do 40 leta davka proste.

Defraudacija. Iz Pirana se poroča, da je pobegnil blagajnik ondotne mestne zastavljalnice, Fragiaco. Revizija je dognala, da je poneveril večje svote.

Lahonski spomenik. Italijanaši v Labinju hočejo v mestno hišo vzdati kamenito ploščo v spomin, da so baje pred 300 leti beneške čete prepodile uskoke od Labinja. Toraj proslava Benetkam na avstrijskih tleh!

Dobri sosedje. 250 Hrvatov je prišlo 22. februvarja čez mejo pri Središču na Štajerskem in posekalo 10 oralov gozda. Vsa žandarmerija je bila na nogah, da jih je pregnala.

Ponarejanje vina. Minolo leto so na Reki zaprli dva italijanska pomorska kapitana, ker se je dokazalo, da sta ponaredila pečat tamošnjega finančnega urada. Te dni pa sta bila dva italijanska podnika zaradi ponarejanja vina kaznovana na 70.000 gld. Zaplenili so jima »vino« in barke. To so posledice znane klavzule v trgovinski pogodbi z Italijo.

Upor kaznjencev. V Göllersdorfu je nastal med ondotnimi 800 kaznjenci pravcati upor, katerega pazniki niso mogli udušiti, nego so morali poklicati iz Znojma eskadron dragoncev in nato še kompanijo 99. pešpolka. 5 voditeljev upornih kaznjencev so odvedli v Korneuburg. Mej občinstvom je zavladal radi tega ustanka velik strah.

Velika nesreča na železnici. Na kolodvoru v Forestu pri Bruslju se je zaletel brzovlak v stoječi poštni vlak ter ubil 30 ljudi, nad 100 pa jih je ranil. Listi poročajo grozne prizore, ki so se vršili pri tej katastrofi. Stroj brzovlaka je potrl tri, ljudi polne vozove stoječega poštnega vlaka. Udje ubitih ljudi so ležali mej razvalinami vozov, zdravniki so delali operacije in amputacije kar na progih. Moški in ženske so plakali na glas. Strojvodja in kurjač pa sta kakor blazna zbežala brez sledu.

Otok copernic. Zadnjo copernico so obsodili na Ogerskem v 18. stoletju na Segedinskem otoku. Tam so sežigali in trpinčili stare histerične ženske. Odtlej je bil obširni otok zapuščen in neobdelan. Magistrat Segedina je sedaj odredil, naj se otok obdeluje, in dovolil, da sme kdor hoče sekati ondi drevesa. Ker so sekači neprevidni, pripetilo se je že več nesreč. Drevesa so ubila že pet drvarjev. Praznoverci pa trdijo, da se sedaj copernice maščujejo.

Izborna reklama. V Kalkuti je bil nedavno neki zločinec na smrt obsojen. Na dan usmrčenja pa je prišel k njemu neki gospod, kateri je imel dovoljenje, da se sme z zločincem deset minut razgovarjati. Ko je gospod ostavil kandidata smrti, so se čule besede: »Torej ostane pri tem, moji nasledniki dobe 1000 gld.« — »Gotovo, kar obljubim, to izpolnim«, je odgovoril gospod in se odstranil. Takoj nato so odpeljali zločinca k vešalom. Prosil je, da sme pregovoriti nekaj besed mnogobrojnemu občinstvu. In zavpil je: »Vsi, ki me sedaj poslušate, si dobro zapomnite, da je najboljša čokolada od...« in imenoval je neko londonsko tvrdko.

Kmetijstvo.

Vinarski in cepilni tečaji.

Vsled ukaza poljedelskega ministerstva priredili se bodo tekom meseca marca poučni tečaji za vinarstvo in cepljenje ameriških trt. Poučevalo se bode v vsem, kar je treba dandanes vsakemu vinogradškemu posestniku, ki hoče od svojih vinogradov zopet lepe dohodke imeti, vedeti. Predavalo se bode o tem, kako in s katerimi ameriški trtami je treba vinograde na novo zasejati, kako je treba trte cepiti, kako vinograde obdelovati, trtne škodljivce zatirati itd. Navzočim se bode tudi pojasnilo, katere zakonite naredbe ali olajšave imamo glede novega vinogradštva, in kako jih je uporabljati. Temu teoretičnemu pouku sledile bodo praktične vaje v suhem cepljenju ameriških trt, h katerim je treba vsakemu udeležencu nekoliko trtne rezine in kak dobro nabrušen nož seboj prinesiti. Poučevali bodo: I. G. Bohuslav Stalicky, tehnični vodja državnih vinarskih zadev na Kranjskem, v sledečih krajih: Dne 2. marca v Drašičih, 3. v Radovici, 4. v Metliki, 5. v Rudolfovem, 7. v Mirni peči, 8. v Čatežu pri Vel. Loki, 9. v Dobričah, 10. v Žužemberku, 11. v Dvoru pri Žužemberku, 12. v Rudolfovem, 14. v Toplicah, 15. v Podlubnem, 16. v Vavtvasi. II. G. Iv. Drašler, delovodja državne trtnice v Kostanjevici, v sledečih krajih: 1. marca v Toplicah, 2. v Maverlah (nemški), 3. v Dragatušu, 4. v Vinici, 5. v Preloki, 6. v Vrhju, 7. v Radečah, 8. v Starem trgu pri Poljanah, 10. v Suhoru.

G. Frančišek Gombač, dež. potovalni učitelj za vinstvo, v naslednik krajih: 5. marca ob 3. pop. v Narinu (Notranjsko), 12. ob 8. dop. v Svibnjem, 12. ob 3. pop. v Boštanju, 13. ob 8. dop. v Št. Janžu, 14. ob 8. dop. na Studencu, 15. ob 8. dop. v Krškem, 16. ob 8. dop. v Cerkljah, 17. ob 8. dop. v Krški vasi, 18. ob 8. dop. v Bergani, 19. ob 8. dop. v Vel. dolini, 20. ob 8. dop. v Krškem, 21. ob 8. dop. v Krškem, 23. ob 8. dop. v Bujah pri Vremah, 24. ob 8. dop. v Vremski dolini, 25. ob 8. dop. v Vremski dolini.

Vabimo vse marljive vinogradnike, da se teh, zanje zelo koristnih tečajev mnogobrojno udeleže, ker je ravno novo vinogradništvo velikega pomena za blagostan našega kmetovalca.

Ker se je dež. trtnica premestila v Krško in Vremsko dolino, bo dalje poučeval od 4. do 15. aprila v Krškem od 16. do 30. aprila v Vremski dolini. Kjer se bodo vršili cepilni tečaji, bodo isti trajali po cel dan. Ta objava naj služi mesto vsakega posebnega naznanila. Predavanja bodo v šolskih poslopih.

Loterijske srečke.

Gradec , 25. februarja. 59, 22, 50, 83, 7.
Lino , 27. februarja. 6, 89, 43, 55, 26.
Brno , 22. februarja. 66, 31, 10, 23, 88.
Dunaj , 18. februarja. 31, 37, 20, 73, 83.
Trst , 11. februarja. 5, 20, 7, 66, 67.
Praga , 1. marca. 29, 21, 77, 53, 40.

Tržne cene v Ljubljani

4. marca 1899.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	10 50	Špeh povejen, kgr.	68
Rež,	8 50	Surovo maslo, „	85
Ječmen,	7 50	Jajce, jedno . . .	02
Oves,	6 80	Mleko, liter . . .	08
Ajda,	8 50	Goveje meso kgr.	64
Proso,	9 —	Telečje „ „	60
Koruza,	5 80	Svinjsko „ „	58
Krompir,	2 50	Kostrunovo „ „	40
Leča,	12 —	Piščanec . . .	60
Grah,	10 —	Golob . . .	20
Fižol,	12 —	Seno, 100 kilo . .	1 78
Maslo, kgr.	98	Slama, „ „	1 70
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	6 50
Špeh svež, „	64	„ mehka, 4 „	4 50

Vožnje karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna

naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie

Dunaj IV., Wiednergürtel št. 20

ali pa

Julij Popper,

Bahustrasse 8. znemost.

Posojilnica in hranilnica

v Moravčah

registrovana zadruga z neomej. zavezo
obrestuje hranilne vloge po

4³/₄%

t. j. 4.75 gl. in plačuje rentni davek.

Načelnništvo.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača
bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s
tem uljudno na mojo firmo.

Vizitnice priporočila „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid

navadno opeko za zid

ponujata

po izdatno znižanih cenah

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah od 5 kilo-
gramov naprej

Filip Weil

velika trgovina z lasmi

v Spodnjem Kralovu na Češkem.

P. n. čitatelje te anônce opom-
nim, naj opozore na mojo adresu
zbiralce zmešanih las.

Kava družbe sv. Cirila in Metoda!

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod
najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to
je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in
„Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda“.

☛ Dobiva se povsod! ☛

Glavna zaloga pri: **Iv. Jebačinu** v Ljubljani.

Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda!

KATHREINER-

Kneippova sladna kava.

Mama mamica, se meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri
živčnih, srečnih, želodečnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc.
zdravniško priporočena. — Najprijetnejša kavina pijača v
stotisočero rodovinah.